

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه یزد
دانشکده علوم انسانی
گروه جغرافیا

پایان نامه
برای دریافت درجه کارشناسی ارشد
جغرافیا و برنامه ریزی شهری

سنجش عملکرد مدیریت شهری با تاکید بر شاخص های حکمروایی خوب شهری
(نمونه موردی: شهر یزد)

استاد راهنما:
دکتر محمدرضا رضایی

استاد مشاور:
دکتر محمد حسین سرائی

پژوهش و نگارش:
محمدرضا حیدری

بهمن ماه ۱۳۹۲

تقدیم بہ عشق

کہ سرچشمہ جاودانہ زندگی است

و خانوادہ عزیزم

کہ ہموارہ پستیان و حامی من بوده اند

پاسکزاری

پاس بی کران خدای را سزا است که انسان را آفرید و نیر پدران و مادرانی را که شمع وجود خود را و معلمان و اساتیدی را که دانش خود را بی بیج منتی بذل جویندگان آن کردند. خداوند را شاکرم که به من فرصتی عطا فرمود تا بخشی از زندگی ام را با انسانهایی فریخته سپری نمایم و از رهگذر این مصاحبت به بطینش مبتنی بر یادگیری ام یاری رسانم.

پس از حمد و ستایش خداوند متعال، بر خود لازم می دانم که از استاد بزرگوار جناب آقای دکتر محمد رضا رضایی که مسوئیت راهنمایی این پایان نامه را بر عهده گرفته اند و در تمامی مراحل تحقیق نگارنده را مهربانانه راهنماییهای عالمانه و لطف صبورانه خود قرار داده اند، و همچنین از جناب آقای دکتر محمد حسین سرائی که به عنوان استاد مشاور، در طول نگارش این پایان نامه، نگارنده را با شفقت و بزرگواری یاری نمودند صمیمانه تشکر و قدر دانی نمایم.

از جناب آقای دکتر رضا مستوفی المالکی و دکتر غلامعلی مظفری به عنوان داوران این پایان نامه و همچنین از حضور جناب آقای دکتر محسن میر حسینی به عنوان نایب تحصیلات تکمیلی در جلسه دفاعیه پاسکزاری می کنم.

همچنین از سایر اساتید بزرگوارم که در طول این مدت از محضرشان کسب علم نمودم کمال تشکر و سپاس را دارم، و از نگاه ایزد منان برای این بزرگواران آرزوی سعادت، سلامت و سرانجام نیکو دارم.

چکیده

مسائلی همچون رشد روز افزون جمعیت شهری، شهری شدن جوامع، جهانی شدن و ضرورت پاسخگویی و شهروندمداری، مدیران و تصمیم‌گیران را به سوی بهره‌گیری از روش‌های مطلوب در زمینه مدیریت شهری سوق داده است؛ یکی از روشهای مطرح در این زمینه حکمروایی خوب شهری است. بنابراین مدیریت شهری با بکارگیری مؤلفه‌های حکمروایی خوب می‌تواند بر این مسائل و مشکلات غلبه کند. این پژوهش با هدف سنجش عملکرد مدیریت شهری با تاکید بر شاخص‌های حکمروایی خوب شهری در یزد انجام گردیده است. نوع این پژوهش کاربردی و روش آن توصیفی-تحلیلی می‌باشد. جامعه آماری این پژوهش شامل دو گروه شهروندان و کارشناسان (شهرداری و شورای شهر) می‌باشد. حجم نمونه برای شهروندان با استفاده از فرمول کوکران ۴۰۰ نفر به دست آمد و برای کارشناسان نیز تعداد ۴۰ نفر از کارشناسان مربوطه انتخاب گردید. در این پژوهش با استفاده از ابزار پرسشنامه که روایی آن از طریق پیش‌آزمون و پایایی آن با استفاده از روش آلفای کرونباخ تایید شده، داده‌های مورد نیاز جهت سنجش عملکرد مدیریت شهری جمع‌آوری شده است. یافته‌های این پژوهش و نتایج حاصل از آزمون فرضیه نشان می‌دهد که مدیریت شهری عملکرد مطلوبی در زمینه حکمروایی خوب شهری نداشته است. از دیدگاه شهروندان مدیریت شهری در زمینه حکمروایی خوب شهری میانگینی پایین‌تر از حد متوسط داشته است، اما از دیدگاه کارشناسان مدیریت شهری در ۵ شاخص اثر بخشی و کارایی، شفافیت، قانونمداری، مسئولیت و پاسخگویی و شاخص بینش راهبردی میانگینی بالاتر از حد متوسط داشته‌اند و فقط سه شاخص مشارکت، عدالت و جهت‌گیری توافقی میانگین پایین‌تری از حد متوسط داشته است. در آخر نیز با توجه به عملکرد نامناسب مدیریت شهری در شهر یزد، پیشنهادهای نیز در جهت بهبود حکمروایی خوب شهری در یزد ارائه گردید.

کلمات کلیدی: مدیریت شهری، حکمروایی خوب، شهر یزد

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: کلیات پژوهش

۲	مقدمه:
۳	۱-۱ بیان مساله
۶	۲-۱ اهداف پژوهش
۶	۱-۲-۱ هدف کلی
۶	۲-۲-۱ اهداف جزئی
۷	۳-۱ ضرورت و اهمیت پژوهش
۸	۴-۱ کاربرد نتایج پژوهش
۸	۵-۱ پیشینه پژوهش
۸	۱-۵-۱ پژوهشهای خارجی
۱۰	۲-۵-۱ پژوهشهای داخلی
۱۳	۳-۵-۱ نتایج حاصل از پژوهشهای پیشین
۱۳	۶-۱ فرضیه پژوهش
۱۴	۷-۱ روش تحقیق
۱۴	۸-۱ موانع و محدودیت های پژوهش

فصل دوم: مبانی نظری پژوهش

۱۶	مقدمه
۱۶	۱-۲ مدیریت شهری
۱۶	۱-۱-۲ تاریخچه و مفهوم مدیریت شهری
۱۸	۲-۱-۲ ویژگیهای مدیریت شهری
۲۰	۳-۱-۲ نظریات مدیریت شهری

- ۲۰..... نظریه مدیریت پایدار شهری ۱-۳-۱-۲
- ۲۱..... نظریه حاکمیت و مدیریت شهری ۲-۳-۱-۲
- ۲۲..... نظریه مدیریت مداری شهری ۳-۳-۱-۲
- ۲۲..... دیدگاه مشارکتی و مردم‌سالاری در مدیریت شهری ۴-۳-۱-۲
- ۲۳..... وظایف مدیریت شهری ۴-۱-۲
- ۲۵..... سیر تحول مدیریت شهری در جهان ۵-۱-۲
- ۲۶..... سیستم غیرمتمرکز در نظام فدرالی (سیستم فدرالی) ۱-۵-۱-۲
- ۳۰..... سیستم غیرمتمرکز در نظام های متمرکز (سیستم بریتانیایی) ۲-۵-۱-۲
- ۳۱..... سیستم نظارتی فرانسوی (ناپلئونی) ۳-۵-۱-۲
- ۳۲..... مدیریت شهری در ایران ۶-۱-۲
- ۳۲..... مدیریت شهری تا آغاز انقلاب مشروطیت ۱-۶-۱-۲
- ۳۳..... مدیریت شهری بین دو انقلاب ۲-۶-۱-۲
- ۳۴..... مدیریت شهری بعد از انقلاب اسلامی ۳-۶-۱-۲
- ۳۶..... سطوح مدیریت شهری در ایران ۷-۱-۲
- ۳۶..... سطح کلان (ملّی) ۱-۷-۱-۲
- ۳۸..... سطح منطقه‌ای مدیریت شهری ۲-۷-۱-۲
- ۳۸..... سطح محلی مدیریت شهری ۳-۷-۱-۲
- ۳۹..... ویژگی‌های نظام مدیریتی در ساختار حاکمیت شهری ایران ۸-۱-۲
- ۴۰..... نهادهای مرتبط با اداره شهر در ایران ۹-۱-۲
- ۴۱..... شوراهای شهر ۱-۹-۱-۲
- ۴۲..... شهرداری ۲-۹-۱-۲
- ۴۴..... وضعیت موجود مدیریت شهری در ایران ۱۰-۱-۲
- ۴۸..... جمع بندی از مباحث مدیریت شهری ۱۱-۱-۲

۴۹	۲-۲- حکمروایی خوب
۴۹	۲-۲-۱- مفهوم حکمروایی و حکمروایی خوب:
۵۳	۲-۲-۲- پیدایش حکمروایی خوب
۵۶	۲-۲-۳- عوامل پیدایش نظریه حکمرانی خوب
۵۶	۲-۲-۳-۱- افزایش بحرانهای مالی
۵۷	۲-۲-۳-۲- تحول عملکرد اقتصاد جهانی
۵۷	۲-۲-۳-۳- دیدگاه تکثر گرایی سیاسی و رشد جامعه مدنی و توزیع قدرت
۵۷	۲-۲-۳-۴- عملکرد اقتصادی کشورهای در حال گذر
۵۸	۲-۲-۴- ضرورت حکمروایی خوب
۶۱	۲-۲-۵- اهداف حکمروایی شهری
۶۲	۲-۲-۶- ویژگیها و معیارهای حکمروایی خوب
۶۷	۲-۲-۶-۱- قانون مندی
۶۷	۲-۲-۶-۲- مسئولیت و پاسخگویی
۶۸	۲-۲-۶-۳- شفافیت
۶۹	۲-۲-۶-۴- مشارکت
۷۰	۲-۲-۶-۵- اثر بخشی و کارایی
۷۱	۲-۲-۶-۶- پذیرا بودن و پاسخده بودن
۷۱	۲-۲-۶-۷- جهت گیری توافقی
۷۱	۲-۲-۶-۸- عدالت
۷۳	۲-۲-۷- حکمروایی شهری و حکومت شهری
۷۵	۲-۲-۸- ارکان حکمروایی خوب
۷۶	۲-۲-۸-۱- بخش دولتی
۷۷	۲-۲-۸-۲- بخش خصوصی

۷۷.....	۳-۸-۲-۲ - جامعه مدنی.....
۷۹.....	۲-۲-۹ - مردم و حکمروایی خوب.....
۸۱.....	۲-۲-۱۰ - گذار از حکومت به حکمروایی.....
۸۴.....	۲-۲-۱۱ - راهبردها و سیاستهای گذار از حکومت شهری به حکمروایی شهری:.....
۸۷.....	۳-۲ - بررسی مدیریت شهری در یزد:.....
۸۸.....	۲-۳-۱ - بخش دولتی.....
۸۹.....	۲-۳-۲ - بخش نیمه دولتی.....
۹۲.....	۲-۳-۳ - بخش مردمی.....
۹۴.....	جمع بندی:.....

فصل سوم: معرفی محدوده مورد مطالعه و روش شناسی پژوهش

۹۸.....	مقدمه:.....
۹۹.....	۳-۱-۱ - ویژگیهای جغرافیایی و جمعیتی.....
۹۹.....	۳-۱-۱-۱ - موقعیت جغرافیایی:.....
۱۰۰.....	۳-۱-۲ - تاریخچه شهر یزد:.....
۱۰۲.....	۳-۱-۳ - وضعیت زمین شناسی.....
۱۰۲.....	۳-۱-۳-۱ - لرزه خیزی.....
۱۰۳.....	۳-۱-۳-۲ - توپوگرافی و شیب :.....
۱۰۳.....	۳-۱-۴ - ویژگیهای اقلیمی.....
۱۰۴.....	۳-۱-۴-۱ - بارندگی.....
۱۰۴.....	۳-۱-۴-۲ - رطوبت نسبی.....
۱۰۵.....	۳-۱-۴-۳ - درجه حرارت.....
۱۰۵.....	۳-۱-۴-۴ - تابش.....
۱۰۶.....	۳-۱-۴-۵ - باد.....

- ۱۰۶-۵-۱-۳- ویژگیهای جمعیتی ۱۰۶
- ۱۰۶-۱-۵-۱-۳- تحولات جمعیتی ۱۰۶
- ۱۰۸-۲-۵-۱-۳- تعداد و بعد خانوار ۱۰۸
- ۱۰۹-۳-۵-۱-۳- ترکیب و ساختار سنی ۱۰۹
- ۱۰۹-۴-۵-۱-۳- ساختار جنسی ۱۰۹
- ۱۱۰-۵-۵-۱-۳- تراکم جمعیت در سطح شهر ۱۱۰
- ۱۱۱-۲-۳- روش شناسی ۱۱۱
- ۱۱۱-۱-۲-۳- روش تحقیق: ۱۱۱
- ۱۱۱-۲-۲-۳- روش گردآوری اطلاعات: ۱۱۱
- ۱۱۲-۳-۲-۳- متغیرهای تحقیق: ۱۱۲
- ۱۱۲-۴-۲-۳- تعریف عملیاتی مفاهیم فرضیه: ۱۱۲
- ۱۲۲-۵-۲-۳- جامعه آماری ۱۲۲
- ۱۲۲-۶-۲-۳- تعیین حجم نمونه و شیوه نمونه گیری ۱۲۲
- ۱۲۳-۷-۲-۳- روایی و پایایی پرسشنامه ۱۲۳
- ۱۲۴-۸-۲-۳- روش تجزیه و تحلیل ۱۲۴
- ۱۲۴-۱-۸-۲-۳- آزمون t تک نمونه ای و t دو نمونه مستقل: ۱۲۴
- ۱۲۴-۲-۸-۲-۳- آزمون رگرسیون چند متغیره: ۱۲۴
- ۱۲۵- جمع بندی و ارائه مدل تحلیلی پژوهش: ۱۲۵

فصل چهارم : یافته‌های پژوهش

- ۱۳۰- مقدمه ۱۳۰
- ۱۳۰-۱-۴- یافته های توصیفی تحقیق ۱۳۰
- ۱۳۰-۱-۱-۴- توزیع پاسخگویان بر حسب سن (شهروندان) ۱۳۰
- ۱۳۱-۲-۱-۴- توزیع پاسخگویان بر حسب جنسیت (شهروندان) ۱۳۱

- ۱۳۲-۳-۱-۴ توزیع پاسخگویان بر حسب سطح تحصیلات (شهروندان).....
- ۱۳۳-۴-۱-۴ توزیع پاسخگویان بر حسب سن (کارشناسان).....
- ۱۳۴-۵-۱-۴ توزیع پاسخگویان بر حسب جنسیت (کارشناسان).....
- ۱۳۴-۶-۱-۴ توزیع پاسخگویان بر حسب سطح تحصیلات (کارشناسان).....
- ۱۳۵-۲-۴ یافته های تحلیلی.....
- ۱- تحلیل دادهها با آزمون تی تک نمونه‌ای و تی مستقل..... ۱۳۶
- ۱-۲-۴-۱ سنجش عملکرد مدیریت شهری در رابطه با شاخص مشارکت..... ۱۳۶
- ۱-۲-۴-۱-۱ بررسی وضعیت کلی شاخص مشارکت..... ۱۳۶
- ۲-۱-۲-۴-۲ بررسی شاخص مشارکت از دیدگاه کارشناسان:..... ۱۳۷
- ۳-۱-۲-۴-۳ بررسی شاخص مشارکت از دیدگاه شهروندان:..... ۱۳۸
- ۴-۱-۲-۴-۴ مقایسه نظرات دو گروه کارشناسان و شهروندان درباره شاخص مشارکت:..... ۱۳۸
- ۲-۲-۴-۲ سنجش عملکرد مدیریت شهری در رابطه با شاخص اثر بخشی و کارایی..... ۱۴۰
- ۱-۲-۲-۴-۱ بررسی وضعیت کلی شاخص اثر بخشی و کارایی..... ۱۴۰
- ۲-۲-۲-۴-۲ بررسی شاخص اثربخشی و کارایی از دیدگاه کارشناسان:..... ۱۴۰
- ۳-۲-۲-۴-۳ بررسی شاخص اثربخشی و کارایی از دیدگاه شهروندان:..... ۱۴۱
- ۴-۲-۲-۴-۴ مقایسه نظرات دو گروه کارشناسان و شهروندان درباره شاخص اثربخشی و کارایی..... ۱۴۲
- ۳-۲-۴-۳ سنجش عملکرد مدیریت شهری در رابطه با شاخص شفافیت..... ۱۴۳
- ۱-۳-۲-۴-۱ بررسی وضعیت کلی شاخص شفافیت..... ۱۴۳
- ۲-۳-۲-۴-۲ بررسی شاخص شفافیت از دیدگاه کارشناسان:..... ۱۴۴
- ۳-۳-۲-۴-۳ بررسی شاخص شفافیت از دیدگاه شهروندان..... ۱۴۵
- ۴-۳-۲-۴-۴ مقایسه نظرات دو گروه کارشناسان و شهروندان درباره شاخص شفافیت..... ۱۴۶
- ۴-۲-۴-۴ سنجش عملکرد مدیریت شهری در رابطه با شاخص قانون مداری..... ۱۴۷

- ۱۴۷.....۱-۴-۲-۴- بررسی وضعیت کلی شاخص قانون مداری
- ۱۴۸.....۲-۴-۲-۴- بررسی شاخص قانون مداری از دیدگاه کارشناسان:
- ۱۴۹.....۳-۴-۲-۴- بررسی شاخص قانون مداری از دیدگاه شهروندان:
- ۱۴۹-۴-۴-۲-۴- مقایسه نظرات دو گروه کارشناسان و شهروندان درباره شاخص قانون مداری
- ۱۵۰.....
- ۱۵۱.....۵-۲-۴- سنجش عملکرد مدیریت شهری در رابطه با شاخص پاسخگویی
- ۱۵۱.....۱-۵-۲-۴- بررسی وضعیت کلی شاخص پاسخگویی
- ۱۵۲.....۲-۵-۲-۴- بررسی شاخص پاسخگویی از دیدگاه کارشناسان:
- ۱۵۳.....۳-۵-۲-۴- بررسی شاخص پاسخگویی از دیدگاه شهروندان:
- ۱۵۳-۴-۵-۲-۴- مقایسه نظرات دو گروه کارشناسان و شهروندان درباره شاخص پاسخگویی:
- ۱۵۳.....
- ۱۵۵.....۶-۲-۴- سنجش عملکرد مدیریت شهری در رابطه با شاخص جهت گیری توافقی
- ۱۵۵.....۱-۶-۲-۴- بررسی وضعیت کلی شاخص جهت گیری توافقی
- ۱۵۵.....۲-۶-۲-۴- بررسی شاخص جهت گیری توافقی از دیدگاه کارشناسان:
- ۱۵۶.....۳-۶-۲-۴- بررسی شاخص جهت گیری توافقی از دیدگاه شهروندان:
- ۱۵۶-۴-۶-۲-۴- مقایسه نظرات دو گروه کارشناسان و شهروندان درباره شاخص جهت گیری توافقی:
- ۱۵۷.....
- ۱۵۸.....۷-۲-۴- سنجش عملکرد مدیریت شهری در رابطه با شاخص عدالت
- ۱۵۸.....۱-۷-۲-۴- بررسی وضعیت کلی شاخص عدالت
- ۱۵۹.....۲-۷-۲-۴- بررسی شاخص عدالت از دیدگاه کارشناسان:
- ۱۶۰.....۳-۷-۲-۴- بررسی شاخص عدالت از دیدگاه شهروندان:
- ۱۶۱-۴-۷-۲-۴- مقایسه نظرات دو گروه کارشناسان و شهروندان درباره شاخص عدالت:
- ۱۶۲.....۸-۲-۴- سنجش عملکرد مدیریت شهری در رابطه با شاخص بینش راهبردی

۱۶۲	۴-۲-۸-۱- بررسی وضعیت کلی شاخص بینش راهبردی
۱۶۳	۴-۲-۸-۲- بررسی شاخص بینش راهبردی از دیدگاه کارشناسان:
۱۶۴	۴-۲-۸-۳- بررسی شاخص بینش راهبردی از دیدگاه شهروندان:
	۴-۲-۸-۴- مقایسه نظرات دو گروه کارشناسان و شهروندان درباره شاخص بینش
۱۶۵	راهبردی:
۱۶۶	۴-۲-۹: بررسی شاخصهای حکمروایی خوب از دیدگاه کارشناسان و شهروندان
۱۶۶	۴-۲-۹-۱- بررسی وضعیت شاخصهای حکمروایی خوب از دیدگاه کارشناسان
۱۶۷	۴-۲-۹-۲- بررسی شاخصهای حکمروایی خوب از دیدگاه شهروندان
۱۶۸	۴-۲-۱۰- مقایسه نظرات دو گروه کارشناسان و شهروندان درباره حکمروایی خوب:
۱۶۹	۲- تحلیل دادهها با آزمون رگرسیون چند متغیره
۱۷۲	جمع بندی:
فصل پنجم: آزمون فرضیه، نتیجه گیری و ارائه پیشنهادات	
۱۷۶	مقدمه:
۱۷۶	۵-۱- آزمون فرضیه پژوهش
۱۸۰	۵-۲- جمع بندی و نتیجه گیری
۱۸۳	۵-۳- پیشنهادات
۱۸۵	ضمائم
۱۹۴	منابع

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۳۰	جدول (۱-۲): انواع حکومت شهری در سیستم فدرالی
۳۶	جدول (۲-۲): ویژگیهای مدیریت شهری از گذشته تاکنون
۳۹	جدول (۳-۲): سطوح و سازمانهای مرتبط با مدیریت شهری در ایران
۴۰	جدول (۴-۲): ویژگیهای سیستم مدیریت شهری در ایران و مقایسه آن با کشورهای توسعه یافته
۴۰	
۶۶	جدول (۵-۲): شاخصهای حکمروایی خوب از دیدگاه سازمانها، نهادهای بین المللی و متخصصان
۷۲	جدول (۶-۲): جمع بندی از شاخصهای حکمروایی خوب شهری
۸۴	جدول (۷-۲): مقایسه ویژگیهای اساسی گذار از حکومت به حکمروایی
۱۰۴	جدول (۱-۳): میزان بارندگی (میلی متر) شهر یزد در سال ۱۳۹۱
۱۰۴	جدول (۲-۳): تغییرات رطوبت نسبی شهر یزد در ماههای مختلف سال (بر حسب درصد)
۱۰۴	جدول (۳-۳): درجه حرارت حداکثر، حداقل و میانگین در شهر یزد طی سالهای ۱۳۸۵-۱۳۵۵
۱۰۵	
۱۰۶	جدول (۴-۳): متوسط میزان ساعات تابش آفتاب ماهانه و روزانه ایستگاه سینوپتیک یزد
۱۰۷	جدول (۵-۳): جمعیت شهر یزد و تحولات آن طی سال های ۱۳۹۰-۱۳۴۵
۱۰۸	جدول (۶-۳): روند تغییرات بعد خانوار شهر یزد طی سالهای ۱۳۹۰-۱۳۳۵
۱۱۰	جدول (۷-۳): توزیع جمعیت بر حسب جنسیت در شهر یزد طی دوره های ۹۰-۱۳۵۵
۱۱۵	جدول (۸-۳): شاخص ها و گویه های اندازه گیری متغیر مستقل
۱۱۶	جدول (۹-۳): گویه های اندازه گیری شاخص مشارکت
۱۱۷	جدول (۱۰-۳): گویه های اندازه گیری شاخص اثر بخشی و کارآیی
۱۱۸	جدول (۱۱-۳): گویه های اندازه گیری شاخص شفافیت
۱۱۸	جدول (۱۲-۳): گویه های اندازه گیری شاخص قانون مداری

- جدول (۳-۱۳): گویه های اندازه گیری شاخص مسئولیت و پاسخگویی ۱۱۹
- جدول (۳-۱۴): گویه های اندازه گیری شاخص جهت گیری توافقی ۱۲۰
- جدول (۳-۱۵) : گویه های اندازه گیری شاخص عدالت ۱۲۱
- جدول (۳-۱۶): گویههای اندازه گیری شاخص بینش راهبردی ۱۲۲
- جدول (۳-۱۷): محاسبه ضریب آلفای کرونباخ پرسشنامههای طراحی شده ۱۲۳
- جدول (۴-۱): توزیع پاسخگویان بر حسب گروه سنی (شهروندان) ۱۳۱
- جدول (۴-۲): توزیع پاسخگویان بر حسب جنسیت (شهروندان) ۱۳۱
- جدول (۴-۳): توزیع پاسخگویان بر حسب تحصیلات (شهروندان) ۱۳۲
- جدول (۴-۴): توزیع پاسخگویان بر حسب سن (کارشناسان) ۱۳۳
- جدول (۴-۵): توزیع پاسخگویان بر حسب جنسیت (کارشناسان) ۱۳۴
- جدول (۴-۶): توزیع پاسخگویان بر حسب سطح تحصیلات (کارشناسان) ۱۳۵
- جدول (۴-۷) : نتایج میانگین شاخص و سطح معنی داری بر اساس تفاوت از مقدار آزمون ۱۳۶
- جدول (۴-۸) : نتایج میانگین شاخص و سطح معنی داری بر اساس تفاوت از مقدار آزمون ۱۳۷
- جدول (۴-۹): نتایج میانگین شاخص و سطح معنی داری بر اساس تفاوت از مقدار آزمون ۱۳۸
- جدول (۴-۱۰) : نتایج آزمون لون (مقایسه واریانس در دو گروه کارشناسان و شهروندان) ۱۳۹
- جدول (۴-۱۱): نتایج مقایسه میانگین شاخص مشارکت در دو گروه کارشناسان و شهروندان ۱۳۹
- جدول (۴-۱۲): نتایج میانگین شاخص و سطح معنی داری بر اساس تفاوت از مقدار آزمون ۱۴۰
- جدول (۴-۱۳): نتایج میانگین شاخص و سطح معنی داری بر اساس تفاوت از مقدار آزمون ۱۴۱
- جدول (۴-۱۴): نتایج میانگین شاخص و سطح معنی داری بر اساس تفاوت از مقدار آزمون ۱۴۲
- جدول (۴-۱۵): نتایج آزمون لون (مقایسه واریانس در دو گروه کارشناسان و شهروندان) ۱۴۳
- جدول (۴-۱۶): نتایج مقایسه میانگین شاخص اثربخشی و کارایی در دو گروه کارشناسان و شهروندان ۱۴۳
- جدول (۴-۱۷): نتایج میانگین شاخص و سطح معنی داری بر اساس تفاوت از مقدار آزمون ۱۴۴